گزارش تابلو

جدول معاملات روز گذشته بورس و اوراق بهادار تهران

نام شرکت	قیمت	تغییرقیمت
حق تقدم عمران وتوسعه فارس	۱,۱۸۵	۴۵
خوراک دام پارس	۵,۸۴۰	۱۱۴
فولاد کاویان	۲,۴۳۰	۴۷
سرمایه گذاری توسعه آذربایجان	۱,۲۴۹	۲۴
بهنوش ایران	۱۲,۱۲۸	۲۳۲
شیرپاستوریزه پگاه اصفهان	۵,۹۱۷	۱۰۸
سرمایه گذاری توسعه شهری توس گستر	۳,۰۹۷	۵۳
قند پارس	۲,۴۳۴	۳۹
پتروشیمی آبادان	۱۰,۶۶۷	۱۳۷
صنعتی بهشهر	۲,۶۵۱	۳۱
معدنی دماوند	۲,۱۴۴	۲۳
آذریت	۷,۱۰۳	۷۵
تولی پرس	۸,۰۴۶	۸۲
گسترش صنایع وخدمات کشاورزی	۸,۶۹۰	۸۶
سیمان بهبهان	۱۲,۱۷۴	۱۰۹
کارخانه فارسیت درود	۱,۰۱۶	۹
صنایع جوشکاب یزد	۷,۶۰۹	۵۹
فرآورده های نسوز آذر	۱,۵۶۳	۱۰
آبسال	۹۷۲	۶
افست	۱۶,۲۶۳	۱۰۰
گروه صنعتی بوتان	۶۵۷	۴
لاستیک دنا	۲,۵۶۸	۱۲
سرمایه گذاری ساختمان ایران (هلدینگ)	۱,۷۶۷	۷
دارویی لقمان	۴,۲۱۹	۱۴
داروسازی سبحان	۳,۱۶۴	۱۰
درخشان تهران	۱,۱۳۱	۳
آلومراد	۱۱,۶۲۲	۲۸
کارخانجات مخابراتی ایران	۹,۰۹۵	۱۷
گلتاش	۲,۱۹۸	۴
فرآورد ه های غذایی و قند پیرانشهر	۳,۷۰۸	۶
ریخته گری تراکتورسازی ایران	۱,۲۸۵	۲
پاکسان	۲,۰۳۳	۳
سیمان شاهرود	۸,۵۰۵	۱۲
البرز دارو	۷,۰۲۹	۱۰
سرمایه گذاری پتروشیمی (هلدینگ)	۱,۴۵۶	۲
ایران مرینوس	۲,۱۰۲	۲
لیزینگ خودروغدیر	۱,۱۶۶	۱
سرمایه گذاری توسعه معادن وفلزات (هلدینگ)	۲,۲۸۵	۲
لوله وماشین سازی ایران	۱,۱۳۹	۱
سرمایه گذاری البرز(هلدینگ)	۱,۲۴۸	۱
لبنیات پاک	۵,۴۸۳	۴
سینا دارو	۵,۸۴۱	۴
نیرو محرکه	۱,۵۷۹	۱
نورد آلومینیوم	۴,۳۶۳	۱
معدنی و صنعتی چادرملو	۶,۵۱۳	۱
شیشه قزوین	۱,۵۵۷	۰
سرمایه گذاری بانک ملی ایران (هلدینگ)	۳,۲۳۹	۰
سرمایه گذاری بهمن	۱,۰۸۲	۰
سرمایه گذاری غدیر(هلدینگ)	۴,۰۷۷	۰
سرمایه گذاری رنا(هلدینگ)	۲,۲۴۵	۰
لیزینگ صنعت و معدن	۱,۸۹۲	۰
داروسازی زهراوی	۱۳,۰۲۳	۰
نوسازی وساختمان تهران	۱,۹۴۰	۰
مجتمع های توریستی ورفاهی آباد	۱,۴۵۵	۰
صنایع شیمیایی ایران	۷,۵۱۹	۰
روغن نباتی ناب	۱,۴۶۲	۰
سیمان شرق	۸,۴۲۰	-۱
سیمان سپاهان	۵,۱۱۷	-۱
توسعه معادن روی ایران	۶,۴۷۲	-۲
رایان سایپا	۲,۲۸۰	-۱
کنتورسازی ایران	۲,۴۵۴	-۱
گروه بهمن	۲,۰۴۱	-۱
تولیدالیاف پلی پروپیلن	۲,۱۰۰	-۱
شهد ایران	۱,۶۸۹	-۱
داده پردازی ایران	۵,۰۵۴	-۳
کمک فنر ایندامین	۲,۶۸۰	-۲
سرمایه گذاری نیرو	۱,۰۳۷	-۱
سرمایه گذاری ملی ایران	۱,۰۳۴	-۱
سرمایه گذاری بوعلی	۹۳۹	-۱
تولید محور خودرو	۹۳۶	-۱
سایپا شیشه	۱,۳۹۴	-۲
مهرکام پارس	۱,۲۷۱	-۲
سرمایه گذاری توکافولاد(هلدینگ)	۴,۰۹۹	-۹
صنایع مخابراتی راه دورایران	۸۴۸	-۲
پارس خودرو	۲,۰۲۷	-۵
سیمان تهران	۷,۴۶۷	-۱۹
رینگ سازی مشهد	۱,۰۶۲	-۳
پتروشیمی اصفهان	۶,۱۰۱	-۱۸
تولید تجهیزات سنگین هپکو	۱,۵۳۸	-۵
قند اصفهان	۱۷,۱۰۲	-۵۶
سرمایه گذاری صنعت نفت (هلدینگ)	۱,۴۷۲	-۵
قندنقش جهان	۲,۹۶۶	-۱۱
سایپاآذین	۱,۶۱۰	-۶
سایپا	۴,۵۰۹	-۱۸
شاهد	۳,۵۶۴	-۱۵
ایران خودرو	۳,۴۳۳	-۱۵
داروپخش (هلدینگ)	۷,۵۲۸	-۳۸
سرمایه گذاری مسکن	۲,۹۲۴	-۱۶
موتوژن	۱,۴۷۸	-۸
ساختمان اصفهان	۲,۱۷۷	-۱۲
ذغال سنگ نگین طبس	۱۱,۷۱۷	-۶۷
داروسازی کوثر	۴,۱۴۳	-۲۶
سنگ آهن گل گهر	۱۳,۱۷۹	-۸۹
صنایع گالوانیزه فجرسپاهان	۱,۱۱۰	-۸
سخت آژند	۱,۳۳۰	-۱۳
الکتریک خودرو شرق	۲,۷۴۲	-۲۷
معادن منگنز ایران	۵,۸۹۹	-۶۲
نورد و لوله اهواز	۷۰۴	-۸
عمران و توسعه فارس	۲,۶۶۶	-۳۳
تولید سموم علف کش	۱۲,۴۱۴	-۱۵۸
تراکتورسازی ایران	۴,۸۲۳	-۷۱
آهنگری تراکتورسازی ایران	۳,۲۳۱	-۵۱
فرآوری موادمعدنی ایران	۳۳,۴۴۳	-۵۴۴
کالسیمین	۲۷,۳۱۹	-۴۸۲
کف	۱,۷۲۱	-۳۳
ایران ارقام	۴,۶۴۲	-۹۲
صنایع کاغذسازی کاوه	۲,۸۱۶	-۵۶
کارخانجات صنعتی پیام	۱,۲۹۵	-۲۶
حق تقدم سرمایه گذاری صنعت نفت (هلدینگ)	۲۹۲	-۱۲

موج گرانی

ادامه از صفحه یک

تیرماه سال ۸۴ بهای آهن و فولاد به نسبت سال ۸۳ در حدود ۳/۱ درصد رشد داشت ولی حالا با صعود صد درصدی تمام رکوردها را از پیش روی برداشته است. دولت برای مهار قیمت تیرآهن به چهار وزارتخانه پرمصرف اجازه واردات داد ولی گمان می رود که استفاده از چنین تدبیری هم چندان مفید فایده واقع نشود. از سوی دیگر آهن فروشان بازار اعتقاد دارند که فعالیت های افراد خاصی که از رانت های اطلاعاتی برخوردارند دلیل اصلی گرانی ها بوده است. هر چند که این گفته از سوی بسیاری از مسئولان صنفی کشور رد شده است. به هر صورت گمان می رود همزمان با افزایش قیمت آهن در بازارهای بین المللی بهای این فلز در بازار وطنی نیز کماکان افزایش یابد.

■ جنجال سیمانی

«افزایش قیمت مصالح ساختمانی طرح های عمرانی را به عقب انداخته است.» این جمله را شهردار تهران بیان می کند تا تنگناهایی که تحت تاثیر افزایش قیمت مصالح ساختمانی و به خصوص سیمان به وجود آمده است از سوی یکی از مسئولان دولتی مورد نقد قرار گرفته باشد اما از سوی مقابل رئیس اتحادیه مصالح فروشان به گونه ای دیگر نظر می دهد. منتظری می گوید: «در مورد سیمان هیچ مشکلی وجود ندارد و بازار پر از سیمان است مسئولان این اتحادیه چند ماه قبل نیز خبر داده بودند که سیمان های دولتی در بازار به وفور یافت می شود و مشکلی در مورد تأمین آن وجود ندارد.» اما از سوی دیگر عده ای از فعالان بازار ادعاهای اتحادیه مصالح فروشان را رد می کنند و از افزایش ۶۰ درصدی بهای سیمان اطلاع می دهند. در همین حال صاحب نظران بازار اعتقاد دارند اقدامات وزارت مسکن برای تولید ۷۰۰ هزار واحد مسکونی جدید در کشور و فعالیت های شهرداری برای احیای بافت های فرسوده موجب شده تا مشکل کمبود سیمان در کشور به وجود آید. وزیر مسکن و شهرسازی نیز این موضوع را تائید می کند. سعیدی کیا می گوید: «اگر امسال واردات انجام نشود به طور حتم با مشکل سیمان روبه رو خواهیم بود.» دولت و شخص رئیس جمهور تاکید ویژه ای بر تولید مسکن دارند. این اعتقاد نیز از میان نطق احمدی نژاد در جمع مسئولان و مدیران بنیاد مسکن انقلاب اسلامی قابل استنباط بود. در همین حال گمان می رود که همزمان با آغاز فصل تابستان که با اوج دوران ساخت وسازها مصادف می شود، بهای سیمان همچنان در بازار افزایش یابد. از سوی دیگر پیش بینی می شود که با توجه به کمبود سیمان در سال جاری بیش از ۱۵۰ هزار واحد مسکونی در کشور احداث نشود. در همین حال انجمن شرکت های ساختمانی نیز خبر داد که در پی گرانی مصالح ساختمانی ۸۰ درصد کارگاه های ساختمانی فعالیت های خود را به طور موقت متوقف کرده اند. قیمت مصالح ساختمانی در حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد بر روی بهای مسکن اثر می گذارد. به همین دلیل عده ای از آگاهان بازار افزایش قیمت ملک را به موضوع گرانی سیمان و مصالح ساختمانی تاویل می کنند. هر چند که این ادعا نیز از سوی اتحادیه صنف مصالح فروشان رد می شود. منتظری در این مورد می گوید: «سیمان تاثیر چندانی در بهای ساختمان ندارد. مگر برای ساخت یک واحد مسکونی چقدر سیمان استفاده می شود؟» افزایش قیمت انرژی و دستمزد کارگران در مورد گرانی مصالح ساختمانی نیز بسیار اثرگذار بوده است. شاید این بدشانسی دولت نهم باشد که قیمت انرژی چنان بالا رفته که بر روی بهای بسیاری از کالاهای صنعتی اثر گذاشته است. البته دولتمردان با مصوبات خود پازل گرانی را تکمیل می کنند تا کسی چندان برای آنها دلسوزی نکند. در حال حاضر یک کیسه سیمان به بهای دو هزار و ۵۰۰ تا دو هزار و ۷۰۰ تومان در مصالح فروشی ها عرضه می شود. اما قیمت سیمان فله ای با افزایش بیشتری روبه رو بوده که علت آن نیز به استفاده زیاد و غیرقانونی از سیمان فله ای برای ساخت بتن در کارگاه های ساختمانی بازمی گردد. در حال حاضر هر تن سیمان فله به بهای ۷۰ هزار تومان در بازار فروش می رود که قیمت مصوب دولتی آن در حدود ۴۳ هزار تومان است. در همین رابطه پنج نماینده مجلس خواستار ساماندهی بازار مصالح ساختمانی شده اند تا شاید بدین گونه سدی را در مقابل رشد بهای این محصولات به وجود آورند. بهای مصالح ساختمانی در روزهای منتهی به تیر و مردادماه سال ۸۴ به نسبت سال ۸۳ در حدود ۵/۵ درصد رشد داشته ولی افزایش ۶۰ درصدی سال جاری رکورد گرانی را شکسته است.

■ رشد ۲۰ تا ۴۰ درصدی اجاره بها

«بهای فروش هر متر آپارتمان در تمام نقاط تهران حداقل ۲۰ درصد و میزان اجاره بها در حدود ۴۰ درصد رشد داشته است.»

این جمله تمام تحولات دو ماه اخیر بازار مسکن را نشان می دهد. فعالان صنف مشاورین املاک اعتقاد دارند که جو روانی حاکم بر بازار و افزایش قیمت کالاهای مصرفی و خوراکی موجب شده تا میزان اجاره خانه ها از سوی مالکین افزایش داده شود. در حال حاضر در بسیاری از نقاط تهران مالکین از دریافت وجه نقد به عنوان رهن خودداری می کنند و بیشتر به دنبال دریافت وجه به شکل اجاره بها هستند. وزارت مسکن و شهرسازی از اواخر سال ۸۴ پیش بینی وقوع چنین اتفاقی را در بازار مسکن کرده بود. ولی مشکلات موجود برای تولید مسکن های دولتی موجب شد تا کاری از دست دولت برای مهار گرانی اجاره بها برنیاید. رئیس کمیسیون عمران مجلس نیز در اظهارنظری اعلام کرد که سیاست های اشتباه وزارت مسکن و شهرسازی در مورد تولید مسکن علت اصلی افزایش اجاره بها و قیمت فروش ملک بوده است. دولت امید دارد با گسترش شهرهای جدید و احیای بافت های فرسوده که منجر به رشد طولی شهرها می شود، قدری از شدت گرانی ها بکاهد ولی به طور حتم هیچ کدام از این برنامه ها در سال جاری راه به جایی نمی برند و میزان اجاره بها و قیمت فروش هر متر آپارتمان همچنان حرکت صعودی خود را ادامه می دهد. تمایل شدید صاحبان املاک اجاره ای برای افزودن بر میزان اجاره خانه ها نیز سبب شده تا روند قیمت گذاری ها شکل افسار گسیخته ای پیدا کند. اتحادیه مشاورین املاک بر این باور است که پرداخت وام های ۳ و ۱۰ میلیون تومانی از سوی دولت در حوادث اخیر بی تاثیر نبوده است. اما وزارت مسکن این نظر را رد می کند. وزیر مسکن و شهرسازی می گوید: «با سیاست های دستوری نمی توان در مقابل افزایش اجاره بها ایستاد چرا که در این صورت معاملات مسکن به شکل مخفی و زیرزمینی پیش می رود.» اولین سال های پس از پیروزی انقلاب، شورای انقلاب مصوب کرده بود که هیچ مالکی بیش از درصدی مشخص که از سوی این شورا اعلام شده بود، بر میزان اجاره بها و قیمت فروش ملک نیفزاید. در حال حاضر در میان نقاط گوناگون تهران مناطق غربی و شرقی با افزایش ۴۰ درصدی اجاره بها پرچمدار گرانی ها هستند و نقاط مرکزی با رشد ۲۰ درصدی به دنبال آن حرکت می کنند. عده ای از صاحب نظران بازار اعتقاد دارند که جو روانی حاکم و اضطراب های شهروندان موجب شده تا قیمت ها در بازار مسکن به عجیب ترین شکل افزایش یابد. در همین حال عده ای از مسئولان، مطبوعات و رسانه ها را از خبررسانی در مورد این جریان منع می کنند چرا که به باور آنها گفت وگو از این موضوع همانند دمیدن بر آتش معرکه گرانی ها است. مشاور رئیس جمهور در امور اصناف نیز چنین نظری دارد. «درحالی که فصل خرید و فروش ها و اجاره آغاز شده از این موضوعات نباید چندان صحبت کرد چرا که جو متشنج می شود.» در همین حال فعالان بازار اعتقاد دارند که میزان افزایش قیمت ها به اوج خود رسیده و در فصل جابه جایی ها نیز دیگر بر قیمت ها افزوده نمی شود چرا که بازار کشش گرانی بیش از این را ندارد. در تیرماه سال ۸۴ درصد رشد اجاره بها در حدود ۱۴/۸ درصد بود.

■ گرانی نتیجه منطقی حرکت بی منطق

شاید هنگامی که وزیر صنایع از افزایش تعرفه ها اطلاع می داد، نمی دانست که پس از پایان جلسه او با خبرنگاران چه موجی در بازار به پا می شود. نتیجه تصمیم آنی منجر به رشد ۴۰ تا ۶۰ درصدی قیمت گوشی تلفن همراه شد. این درحالی است که به طور معمول قیمت این کالای ارتباطی به دنبال ورود محصولات جدید به فروشگاه های شهر سیر نزولی را می پیماید. وزیر صنایع و معاونین او مدام در محافل گوناگون دلیل می آوردند که این اقدام برای حمایت از تولید انجام شده است. اما از سوی مقابل موضع گیری های تند تولیدکنندگان و فروشندگان که در قالب گفتار روسای اتحادیه های صنفی اعتراضات خود را بیان می کردند، نشان از نارضایتی تولیدکنندگان از این اقدام دولت داشت. با این حساب اگر مردان تصمیم گیر دولت نهم در موارد گوناگون بتوانند با توسل به دلایلی همچون تحولات بازار جهانی خود را از انتقادها برهانند، در مورد افزایش قیمت گوشی تلفن همراه هیچ دلیل منطقی وجود ندارد. در همین حال فعالان بازار اعتقاد دارند که روند افزایش قیمت گوشی تلفن همراه با توجه به ایستادگی دولت بر مواضع خود همچنان ادامه می یابد، هر چند که رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس از رایزنی برای بازگشت تعرفه ها خبر داده است.

نوع کالا	قیمت تیرماه ۸۴	قیمت تیرماه ۸۵	تغییرات	بیشترین قیمت
سکه طرح جدید	۹۶هزار تومان	۱۳۴هزار تومان	۳۸ هزار تومان	۱۹۶ هزار تومان
سکه طرح قدیم	۱۱۸هزار تومان	۱۶۰هزار تومان	۴۲ هزارتومان	۲۱۵هزار تومان
نیم سکه	۴۹هزار تومان	۶۸هزار تومان	۱۹ هزار تومان	۷۴ هزارتومان
دلار	۸۸۹تومان	۹۲۰ تومان	۳۱ تومان	۹۲۰ تومان
پوند انگلیس	یک هزارو۶۲۵تومان	یک هزار و ۶۸۱ تومان	۳۴ تومان	یک هزار ۶۹۰تومان
یورو	یک هزار و ۸۸تومان	یک هزار و ۱۶۲تومان	۷۴ تومان	یکهزار و ۱۹۰ تومان

نوع کالا	قیمت سال ۸۴	قیمت سال ۸۵	درصد تغییرات
گوشت گوساله	۴هزار و ۸۰۰تومان	۵هزار و ۵۰۰تومان	۱۴درصد
گوشت گوسفند	۴هزار و ۲۰۰تومان	۴هزار و۹۰۰تومان	۱۴درصد
برنج دم سیاه	یک هزار و ۴۰۰تومان	یک هزار و ۶۰۰تومان	۱۷ درصد
برنج بی نام	یک هزار و ۲۰۰تومان	یک هزار و ۵۰۰تومان	۱۶درصد
لپه درجه یک	یک هزار و ۲۰۰تومان	یک هزار و ۴۰۰تومان	۱۶درصد
عدس درجه یک	۶۰۰تومان	یک هزار و ۹۰۰تومان	۵۰درصد
نخود درجه یک	۹۰۰تومان	یک هزار و ۲۰۰تومان	۳۳درصد
لوبیا چیتی	۹۰۰تومان	یک هزار و ۲۰۰تومان	۳۳درصد
پنیر بسته بندی	یک هزار و ۱۰۰تومان	یک هزار و ۳۵۰تومان	۲۲درصد
ماست کیلویی	یک هزار تومان	یک هزار و ۳۰۰تومان	۳۰درصد
شیر پاکتی دولتی	۲۵۰تومان	۳۰۰تومان	۲۰درصد

■ سدشکنی دلار و سکه

اگر قرار باشد قیمت تمام کالاها افزایش یابد، هیچ دلیلی ندارد که بهای لوازم خانگی گران نشود. طی سه ماهه گذشته قیمت انواع لوازم خانگی در حدود ۴۰ درصد رشد داشت. این در حالی بود که فعالان صنف فروشندگان لوازم خانگی ادعا می کنند بهای کالاهای این بازار سالیانه رقمی در حدود ۵ تا ۱۰ درصد افزایش می یابد که آن نیز تحت تاثیر سیاستگزاری های کمپانی های واردکننده است. اما گرانی اخیر لوازم خانگی از جنس اتفاقی بود که برای گوشی تلفن همراه رخ داد. وزارت صنایع برای کمک به تولیدکنندگان داخلی تعرفه لوازم خانگی را بالا برد که این اقدام منجر به رشد ۴۰ درصدی بهای لوازم خانگی شد. در همین حال رئیس انجمن تولیدکنندگان لوازم خانگی تصمیم دولت مبنی بر افزایش تعرفه ها را اقدامی قلمداد کرد که در دراز مدت به تولیدکنندگان این کالاها آسیب وارد می کند. سانقه خود می گوید که تولیدکنندگان لوازم خانگی از افزایش قاچاق وحشت دارند. از سوی دیگر آنان به دنبال نوع دیگری از حمایت های دولت هستند. تولیدکنندگان لوازم خانگی اعتقاد دارند که اگر مدیران صنعتی قصد پشتیبانی از این صنعت را دارند باید به شکل دیگری غیر از افزایش تعرفه ها حسن نیت خود را نشان دهند. در حال حاضر صادرات کالاهای لوازم خانگی ایرانی تنها منحصر به عراق و افغانستان می شود. عمده کالایی که از کارخانه های ایرانی به بازارهای همسایگان غربی و شرقی می رود نیز کولرهای گازی و آبی است. در میان لوازم خانگی قیمت اجاق گاز، ماشین لباسشویی و یخچال و فریزر بیش از سایر کالاها افزایش داشته است. بهای انواع تلویزیون نیز در پی رشد تعداد متقاضیان بازار به مناسبت جام جهانی در حدود ۱۰ درصد گران شده است. البته این گرانی بیشتر برای تلویزیون های ۲۹ اینچ بوده و نمونه های ۲۱ اینچ رشد قیمت قابل توجهی را شاهد نبوده اند. در همین حال رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم صوتی و تصویری نیز به افزایش تعرفه ها انتقاد دارد. ابراهیم درستی می گوید: «این اقدام تنها بستر را برای گسترش قاچاق فراهم می آورد.» صنف فروشندگان لوازم صوتی و تصویری بر این باور است که گرانی های اخیر به رکود بازار نیز دامن زده است. البته ریشه اعتراض های صنف به سال ۸۴ بازمی گردد. در همین رابطه رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم صوتی و تصویری شرایط را چنین تفسیر می کند: «سال ۸۴ به دلیل فضای کشور از مسائل هسته ای گرفته تا مناقشات پیرامون انتخابات ریاست جمهوری شرایطی را فراهم آورد تا بازار به رکود فرو رود. فروشندگان لوازم صوتی و تصویری در این سال آنقدر در تنگنا بوده اند که حتی توان پرداخت مالیات ها را نیز از دست داده اند.» سایر صنوف نیز از رکود سال ۸۴ گلایه دارند. رئیس شورای اصناف کشور در این مورد می گوید: «در سال ۸۴ بازار به طور کامل در رکود قرار داشت به همین دلیل تعدادی از واحدهای صنفی توان پرداخت مالیات را از دست دادند.» اصناف شهرستانی نیز از رکود سال ۸۴ ناراضی بودند. رئیس مجمع امور صنفی توزیعی اصفهان در این مورد می گوید: «اوضاع در شهرستان ها چند برابر تهران خراب بود. در شهرستان ها گردش پول به طور معمول به نصف تهران می رسد.»

■ وحشت عامل رونق

رکود بسیار از بازارهای سرمایه ای کشور و فقدان مکان های مناسب برای سرمایه گذاری بستری را فراهم آورد تا بازارهایی همچون ارز و طلا در طول مدتی کوتاه به شدت تقویت شوند. هجوم سرمایه های خرد به بازار سکه در طول مدت یک ماه آنقدر برای طلافروشان عجیب بود که حتی آنان نیز از تفسیر شرایط عاجز مانده بودند. قیمت سکه در تیرماه سال ۸۴ به نسبت سال ۸۳ برای نمونه های طرح قدیم و جدید به ترتیب ۲۲/۵ و ۱۳/۵ درصد رشد داشت ولی در تیرماه سال ۸۵ این رقم رشد به حدود ۳۰ و ۴۰ درصد رسید. هرچند که رئیس جمهور اعلام کرد قیمت مسکوکات طی دوره ای کوتاه افزایش نیافته بود ولی با توجه به گزارش هایی که بر روی تلکس خبرگزاری های نزدیک به دولت قرار می گرفت واضح بود که رشد بهای مسکوکات به شکل عجیب و بی سابقه ای در بازار اتفاق افتاده است. بانک مرکزی افزایش قیمت هر اونس طلا در بازارهای بین المللی را دلیل رشد قیمت ها برشمرده بود اما در دوران اوج قیمت گذاری ها که به محدوده زمانی اواخر اردیبهشت ماه بازمی گشت قیمت مسکوکات در حدود ۴۰ هزار تومان بیشتر از بهای طلا در بازار جهانی بود. اما روند رشد قیمت ها در میانه های خردادماه و در پی افزایش میزان ضرب سکه تا حدودی تعدیل شد و در تیر ماه قیمت ها به حداقل ممکن رسید. در حال حاضر بهای سکه طرح جدید و قدیم براساس قیمت گذاری های بازار بین المللی پیش می رود. در حال حاضر بهای سکه طرح جدید به حدود ۱۳۴ هزار تومان می رسد که قیمت آن در تیرماه سال گذشته در حدود ۹۶ هزار تومان بود. طرح قدیم نیز که تیر ماه سال گذشته ۱۱۸ هزار تومان فروش می رفت در تیر ماه سال ۸۵ به رقمی در حدود ۱۶۰ هزار تومان ارتقا یافته است. نیم بهار نیز تیر ماه سال ۸۴ را با قیمت ۴۹ هزار تومان به پایان رسانده بود که در حال حاضر به رقم ۶۸ هزار تومان رسیده است. در میان انواع مسکوکات تنها ربع بهار در طول یک سال هفت هزار تومان گران شد و قیمت آن از ۳۱ هزار تومان به ۳۸ هزار تومان رسید. در بازار ارز نیز اوضاع به همین منوال پیش می رود. در میان ارزهای خارجی یورو بیش از سایرین افزایش قیمت داشته است. بهای این پول اروپایی در حدفاصل میان تیر ۸۴ و ۸۵ در حدود ۷۴ تومان گران شده است که در میان ارزهای گوناگون یک رکورد به حساب می آید. پوند انگلیس نیز با رشد ۵۶ تومانی به قیمت یک هزار و ۶۸۱ تومان رسیده است. حتی دلار که به شدت از سوی دولتی کنترل می شود، موفق شد در طول یک سال ۳۱ تومان گران شده تا نمایان شود که فشارهای بانک مرکزی نیز توان مهار پول ایالات متحده را نداشته است. متوسط رشد قیمت ارزها در تیر ماه سال ۸۴ در حدود ۳/۸ درصد بود ولی این میزان در تیر ماه سال ۸۵ به رقمی در حدود هفت درصد رسید. آگاهان بازار اعتقاد دارند افزایش میزان تقاضا برای ارزهای خارجی در کنار تحولات بازار بین المللی اصلی ترین دلایل صعود ارزش پول های خارجی در بازار وطنی بوده است اما طی هفته های اخیر شرایط بازار به شدت از سوی دولت کنترل می شود و به همین دلیل شاید از این پس شتاب افزایش قیمت ها روند منطقی تری به خود بگیرد.

■ نگرانی در بازارهای مالی

یک سال و یک هفته از پیروزی محمود احمدی نژاد در نهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری گذشت. در طول این مدت آرا و برنامه های تجدیدنظرطلبانه او در حوزه اقتصاد با انتقادهای صریح اقتصاددانان لیبرال و نهادگرا مواجه بوده است. در همین حال سیاست های مردم گرای احمدی نژاد با استقبال طرفداران مکتب اقتصاد اسلامی مواجه شده است. منتقدان او معتقدند با کند شدن روند اجرای برنامه های اقتصادی دولت محمد خاتمی در قالب برنامه چهارم توسعه و سند چشم انداز بیست ساله که متکی بر الگوی توسعه بازار آزاد در اقتصاد ایران بود، اخلال های جدی در مکانیسم قیمت ها بروز کرده و سیر رو به بهبود شاخص های کلان اقتصادی با وجود رشد حدود ۱۸ دلاری قیمت فروش نفت خام ایران متوقف شده است. در مقابل حامیان برنامه های اقتصادی دولت محمود احمدی نژاد بر این باورند که تجدیدنظرطلبی در شیوه مدیریت اقتصادی کشور با وجود تحمیل اخلال های کوتاه مدت، دورنمای روشنی را پیش روی اقتصاد ایران قرار داده است. به طوری که همزمان با بهبود برخی شاخص های کلان اقتصادی، دستیابی به انرژی صلح آمیز هسته ای، گذشته از کاهش ریسک سرمایه گذاری منافع بلندمدت تکنولوژیکی و اقتصادی را تضمین خواهد کرد. کارنامه اقتصادی محمود احمدی نژاد در قالب آمار و ارقام نیز به تشدید این برداشت های متناقض دامن زده است. به طوری که با وجود بروز شوک های قیمتی در بازار فلزات، سکه و طلا، مایحتاج عمومی، قیمت و اجاره بهای مسکن و رشد بیش از ۳۰ درصدی حجم نقدینگی مطابق آمار رسمی بانک مرکزی نرخ تورم در طول یک سال حدود ۲ درصد کاهش یافته است. همچنین شاخص اصلی بازار کار یعنی نرخ بیکاری افزایش ۱/۵ درصدی را نشان می دهد اما دولت مدعی رشد سرمایه گذاری است. شاخص کل بازار سرمایه افزون بر ۲۳ درصد افت کرده ولی در عوض نرخ سود تسهیلات بازار پول کشور ۲ درصد کاهش داده شده است. مجموع واگذاری سهام شرکت های دولتی به بخش خصوصی در این مدت به ۸۱ میلیارد تومان تقلیل یافته اما دولت در چارچوب طرح سهام عدالت بیش از ۳۷۰ میلیارد تومان از سهام شرکت های دولتی را به اقشار کم درآمد واگذار کرده است. در حالی که صنوف و فعالان بازار کالا و خدمات از رکود دم می زنند، سازمان امور مالیاتی نسبت به رشد درآمدهای مالیاتی خوشبین است. در میان نوسان شاخص های کلان اقتصادی، رکود بازار سرمایه چالش های زودرسی را پیش روی کاندیدای پیروز انتخابات ریاست جمهوری سال گذشته قرار داد.

■ شتاب گیری افت شاخص ها در بورس

هر چند روند نزول شاخص های بازار سرمایه ایران از آذرماه سال ۸۳ آغاز شده بود ولی با قطعی شدن پیروزی محمود احمدی نژاد در این انتخابات بر شتاب نزول شاخص ها افزوده شد. بلافاصله پس از اعلام پیروزی محمود احمدی نژاد در رقابت دور دوم انتخابات شاخص کل بورس تهران ۱۲۶ واحد افت کرد. این افت به طور مستمر دو هفته ادامه یافت و در این مدت شاخص کل بازار سهام بیش از ۴۶۶ واحد نزول کرد. کارشناسان حامی رئیس جمهوری انتشار شایعه هایی از سوی رقبای احمدی نژاد مبنی بر مخالفت او با ادامه فعالیت بورس سهام را علت افزایش افت شاخص های بازار سرمایه اعلام کردند. همچنین آنها دبیرکل وقت بورس و اوراق بهادار تهران را که از حامیان هاشمی رفسنجانی به شمار می رود به دستکاری در شاخص های قبل و پس از پایان انتخابات متهم کردند. هر چند این اتهام بارها از سوی حسین عبده تبریزی رد شد ولی در نهایت او در پایان آبان ماه گذشته که شاخص کل بورس تهران به پایین تر از ۱۰ هزار واحد رسید، ناچار به استعفا شد. استعفای عبده تبریزی نیز برای فعالان بازار سهام نگران کننده بود. چرا که او در ماه های پایانی مدیریت خود برنامه عبور از بحران را تدوین کرد و به مرحله اجرا گذاشت و در آخرین مصاحبه مطبوعاتی خود از تلاشش برای جلب حمایت رئیس جمهوری از بازار سرمایه سخن گفت. بنابراین استعفای او به معنای شکست برنامه عبور از بحران بورس به دلیل عدم حمایت دولت جدید تلقی شد. در این مدت به طور تلویحی شیوه افزایش سرمایه بزرگترین بانک خصوصی کشور را که از طریق پذیره نویسی سهام صورت گرفته بود، زیر سئوال رفت. در همین حال به باور تحلیلگران مستقل اتخاذ سیاست های جدید در مذاکرات هسته ای سایه سیاه سیاست را بر فراز بورس تهران حاکم کرد. در این فاصله یعنی تا آبان ماه، شاخص کل بورس تهران به ۹ هزار و ۸۰۰ واحد یعنی ۴ هزار واحد کمتر از میزان این شاخص در پاییز سال ۸۳ رسید. البته کارشناسان نهادگرا مسائل داخلی بورس تهران را نیز در رکود دامنه دار معاملات بازار سرمایه موثر می دانند. اجرای قانونی قدیمی و ناکارآمد که ۴۰ سال از عمر آن می گذشت، شفافیت مبادلات بازار سهام را کاهش داده و زمینه را برای شکل گیری حباب های قیمتی در بورس تهران فراهم کرده بود. بنابراین به اعتقاد کارشناسان نهادگرا با پایان برگزاری مجامع عمومی سال گذشته شرکت ها و واقعی شدن عملکرد مالی آنها تخلیه حباب های قیمتی سهام تسریع شده بود. به باور کارشناسان منتقد بخشی از نگرانی موجود در میان سهامداران نسبت به آینده بورس تهران مربوط به حمایت های مستقیم دولت از سیاست دستوری اقتصادی از جمله کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی و تلاش برخی نمایندگان مجلس هفتم برای برخورد با سرمایه گذاری خارجی و افزایش مداخله دولت در مناسبات بازار سرمایه بود. در همین راستا از آبان ماه گذشته دامنه نوسان قیمت سهام شرکت های بورسی در جریان معاملات روزانه از ۱۰ به ۴ درصد کاهش یافت تا روند نزولی شاخص ها کنترل شود. این سیاست با حمایت دبیرکل جدید بورس تهران مواجه شد. شروع دوران دبیرکلی علی صالح آبادی ۲۷ ساله که از فارغ التحصیلان دانشگاه امام صادق در حوزه فقه و اقتصاد است با اعلام مهلت تازه شورای حکام سازمان انرژی اتمی برای تعلیق غنی سازی اورانیوم توسط ایران توام شد تا در فاصله دو هفته شاخص کل بورس تهران با ۶۰۰ واحد صعود دوباره به ۱۰ هزار و ۴۰۰ واحد برسد. با این وجود افزایش انتقادهای بین المللی از برنامه های هسته ای ایران سبب شد شاخص کل بورس و اوراق بهادار تهران بار دیگر سیر نزولی به خود گیرد. به اعتقاد کارشناسان منتقد افزایش برداشت های دولت از حساب ذخیره ارزی، تدوین بودجه پرریسک توسط دولت و تعیین نرخ غیرکارشناسی برای ارز دورنمای روشن اقتصاد ایران را با وجود ادامه صعود قیمت نفت قدری مخدوش کرده بود.

ادامه در صفحه ۱۴

خبرها

افت ۸ واحدی شاخص